

նի է, որ Եվսեբիոս Կեսարացու «Քրոնիկոնը», Փիլոն Ալեքսանդրացու յոթ աշխատությունները, Արիստիդես Աթենացու և այլ հեղինակների գործեր մինչև այժմ պահպանվել են միայն հայերեն թարգմանությամբ: Այստեղ տեղին է նշել ԺԸ դարի բանասեր, հայագետ Վիլֆրուայի խոսքերը՝ «Այն սերը, զոր ունեցեր են Հայք ի գիտություն և հուսումն հռչակավոր լեզվաց զոր հիշեցինք, պատմական և մեծապես սիրելի պետք է ընեն մեզ այդ ազգը: Վասն զի այն միջոցով՝ իրենց մեջ երևացած իմաստունք՝ նույն լեզուներով գտնված ընտրելագույն երկասիրությունները թարգմանելով, ամենն ավելի իմաստուն գրող ավանդապահ ըրին զՀայաստան աշխարհ»:

Հայ ժողովուրդը և Հայ Առաքելական Եկեղեցին, բարձր գնահատելով մեր սուրբ թարգմանիչների վաստակը, անմահացրել են նրանց հիշատակը և դարեր շարունակ, ամեն տարվա հոկտեմբեր ամսին, նշել են թարգմանչաց տոնը, որ անվանվում է՝ «Սրբոց թարգմանչաց վարդապետաց մերոց՝ Մեսրոպայ, Եղիշեի, Մովսիսի քերթողին, Դաթի Անյաղթ փիլիսոփային, Գրիգորի Նարեկացուն և Ներսիսի Կլայեցուն»: Սա աննախադեպ երևույթ է ամբողջ աշխարհում:

Ամուր պահելով մեր ժողովրդի մշակութային արժեքները՝ անցյալի հայրենի գրականության մշակները հաջորդաբար նոր սերնդին փոխանցեցին թարգմանական արվեստի այդ գեղեցիկ ավանդությունը, որը հասավ մինչև մեր օրերը:

Ի հավարժացումն մեր անմահ թարգմանիչների կատարած գործի, Հայաստանի կառավարությունը սիրով ընդառաջեց գրողների միության առաջարկին, թարգմանական արվեստի տոնը պետականորեն նշելու մասին: Այդ տոնը պետք է անցկացվի երեք տարին մեկ՝ հանրագումարի բերելով թարգմանչական նոր գործերի արդյունքները և առաջադրված խնդիրները:

Ինչպես 1979 թվականին, այնպես էլ սույն թվականի հոկտեմբերի 31-ին թարգմանական արվեստի տոնը հանդիսավորապես բացվեց Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանում:

Բազմադարյան ու բազմահարուստ թարգմանչական արվեստ ունեցող հայ ժողովուրդը նորից հյուրընկալեց տարբեր ազգերի գրական մշակներին: Թարգմանչաց արվեստի տոնին իրենց մասնակցությունը բերեցին միութենական հանրապետությունների հայտնի թարգմանիչներ, թարգմանության տեսաբաններ և հեղինակավոր ջատ գրողներ:

Տոնի կապակցությամբ հաստատվել են հատուկ մրցանակներ:

Թարգմանական արվեստը եղել և մնում է ժողովուրդների բարեկամության (հաստատման և ամրապնդման ձևերից մեկը: Այն սերտացնում և ամրապնդում է ազգային գրականության կապերը, մեծացնում գեղարվեստական թարգմանության նշանակությունը, որի շնորհիվ ազգային գրականությունները մոտք են գործում համաշխարհային ասպարեզ:

«Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը հաճույքով և սիրով ներկայացնում է թարգմանչաց տոնի առթիվ գրված երկու ստեղծագործություն՝ թարգմանված սովետահայ բանաստեղծներ Սիլվա Կապուտիկյանի և Վահագն Դավթյանի կողմից:

Ներկայացնում ենք նաև մի հատված Վ. Դավթյանի «Լույս առավոտի» շարքից:

ՄԱՐԿ ՌԻՇԿՈՎ

(Ռուսաստան)

ՄԵՍՐՈՂ ՄԱՇՏՈՑԻՆ

Ապրում եմ ես հեռվում, Ուրալ լեռնաստանում, Խոհուն Եվրոպայի և Ասիայի ափին
Եվ իմ հեռու-հեռվից Արարատն եմ տեսնում, Ու տեսնում եմ նրան՝ Սուրբ Մեսրոպին:

Հաճախ անկարող եմ տարածություն ու դար, Երբ որ սիրտն է ձգտում հասնել ուրիշ սրտի... Ոչ-հայկական մի ձեռք՝ հայերենով անվարժ «Մեսրոպ» գծագրում է ձերմակ թղթին...

Նա ճառագեց, երբ դեռ չկար լույսի երիզ, Նա առաքեց երկրին արև, գիր ու ոգի. Անցան դարեր, և արդ, ինձ էլ, հեռավորիս, Լույս է տալիս ջահը Սուրբ Մաշտոցի:

Ժամանակի հողմը փշրեց նավը հայոց, Պատռեց առագաստը փոթորկակոծ ճամփին, Կտրատվել է հողը սահմանների սրով, Սահման չկա, սակայն, Սուրբ Մեսրոպին:

Տողը ամրոց է մի, որ չեն կարող առնել, Տողը՝ մոխրից անգամ կենի, կտրուփի. Մոխիրների միջից հազար անգամ հառնել Եվ ապրում է գիրը Սուրբ Մեսրոպի:

Նա գրերը ցանեց ճիշտ սերմերի նման, Բարձրացել է բերքը ու դեռ ծփա պիտի, Ոչ-հայկական մի սիրտ՝ ռուս հասարակ
մի մարդ

Օրհներգում է լույսը Սուրբ Մեսրոպին...

Թարգմանությունը՝ Ս. ԿԱՊՈՒՏԻԿՅԱՆԻ